

sünd. 13. X 1893 Virumaal Rägavere-Mödrikus põllumehe pojana, lõpetas Rakvere linnakooli ja selle juures olnud õpetajate kutsekursused ja oli õpetajaks aa. 1911–15 Tartumaal Rasina v., 1917–20 Jõgeval, 1920–21 Räpina reaalgümnaasiumis; a.-st 1921 alates on ta toiminud Võru õpetajateseminari õpetajana. — R.-i sulest on ilmunud luuletuskogud »Lambi valgel« (Tartu, 1914), »Vaikus 1915–1917« (Tartu, 1917), »Läbi öö« (Võru, 1925), poeem »Päikseratas« (Võru, 1922), ja draama »Painaja« (Võru, 1925). — Kasvanud Noor-Eesti esteetide ning vene ja prantsuse sümbolistide mõju all, on R. jäänud ilu kummardajaks ka siis, kui eesti lüürika jõudis välja ühiskondlikkude küsimuste käsitlemisele ja aja karmuse naturalistlikule sõnastusele. Omades head värsitehnilist kooli pole ta siiski suutnud küllaldaselt määral isikustada oma luuletusi, vaid isegi paremais neist jäänud abstraktseks. Tema luuletuste peamotiivideks on isiku elamuste luule, hääbuvate ja põgusate hetkede kajastamine nii isikus kui looduses. Teatav raugus ja resignatsioon iseloomustab kõiki R.-i kogusid. Hoolimata sellest leidub temal rida luuletusi, mis on rikastuseks eesti luulele. Tema esimene luuletuskogu »Lambi valgel« osutab ilmselt kõiki R.-i luule hüvesid ja pahesid, olles algaja teos. Eriti võib siin konstateerida E. Enno (vt.) mõjustust. Järgmine kogu »Vaikus« on juba isikupärasem ja selles leidub sügavama intuitsiooniga kirjutatud luuletusi, nagu »Ema« I, II, III ja »Kodu« I, II. R.-i kolmas luuletustekogu »Läbi öö« on kahtlemata parim tema kogudest. Selles leidub konkreetseid, plastilisi luuletusi, nagu »Ema« ja »Vend« (3 sonetti mõlemas), millede sise mine kirjg ja elamus on õige tugev. Peale poeemi »Päikseratas« on R. avaldanud veel draama »Painaja«, mille tegevus toimub orjaajal ja mis osutub ekspressionistlikus stiilis kirjutatud ideedraamaks. Draama aineks on sümbolne libahundi-aine; üldiselt puuduvad sellel teosel aga suuremad väärtused. Mis puutub R.-i värsitehnikasse ja üldse värsivormi, siis tuleb R.-i lugeda tugevamate värsimeistrite hulka. Ta tarvitab kindlat rütmi ja stroofi ja kultiveerib ka klassilisi värsivorme. Ta on kirjutanud m. s. esimese eesti sonettide pärja. — Peale selle on R. teotse nud ka koolikirjanduse alal. Ta on avaldanud eriraamatuina »Kirjandus algkoolis« (Võru, 1926), »Kiri algkoolis« (Võru, 1927) ja rea kirjutisi ajakirjas »Kasvatus« kirjan duse õpetamisest alg- ja keskkoolis.

Isikl. j. m. saadud andmed. H. V.

REIMAN, Villem, kirikuõpetaja, ajaloo lane ja rahvuslik tegelane, sünd. 25. II 1861 Viljandimaal Suure-Kõpu v. Pauna talu rent-

niku Tõnis R.-i pojana teisest abielust, astus a. 1872 Viljandi linna saksa õppekeelele algkooli. mille juhatajaks oli sel ajal Fr. Kuhlbars (vt.), jätkas a. 1874 oma hari dust Viljandi kreiskoolis ja pääsis 1878 Pärnu gümnaasiumi 4. klassi. A. 1882 astus ta Tartu ülikooli usuteaduskonda, liitus tol ajal kujunemisel oleva ja tugevast patriotismist kan tud korporatsiooni »Vironia« ringkonnaga ja oli pärast selle organisatsiooni asutamiskat sete nurjumist a. 1883 legaalse Eesti Üliõpi laste Seltsi asutajaid. E. Ü. S.-is tõusis R. varssi silmapaistvale kohale, olles seltsi kir jatoimetajaks, laekahoidjaks, siis esimeheks, ja arenes üheks kindlajoonelisemaks ja tuli semaks seltsi aadete õhutamaks ja teostajaks. Lõpetanud a. 1887 ülikooli usuteaduse kan didaadina, asus ta Peterburi J. Hurda (vt.) juurde prooviaastat pidama ja sai märtsis 1888 viimase abiõpetajaks J. Hurda mõjul süvenes ta eesti keele grammatikasse ja vanavarasse, mis viis teda eesti kirjakeele sünni ja rahvaluule kogumise ajaloo jälgimi sele. Apr. 1889 sai ta Kolga-Jaani kog. abi õpetajaks, oli sügisel 1890 Valga Luke eesti koguduse asetäitjaks õpetajaks ja õnnistati dets. 1890 Kolga-Jaani kog. õpetajaks. A. 1891 abiellu astunud Paula Normann'iga, rajas R. ühe esimesist haritud eesti perekon nist, kus koduse keelena oli tarvitusel eesti keel. Kirikuõpetajana teotses R. kohuse truult ja viljakalt. Ta pidas sisukaid, hoo lega väljatöötatud jutlusi, millede tõsine usk likkus oli ühendatud rahvusliku vaimuga, püüdis uuendada leerioõpetust, valvas laste koduse õpetuse järele, pidas ühendust rahvakooliõpe tajatega, kandis hoolt klk.-kooli eest, korral das eeskujulise vaeste-hoolekande, teostas vaestemaja chituse ja kiriku ümberehituse ja rajas koguduse raamatukogu. M. s. asutati a. 1890 tema eestvõttel Kolga-Jaani karskus selts »Eesmärk« ja chitati sellele oma tee maja ühes lugemistoaga. Võrdlemisi hea sissetulek ja vähepoolne koguduseliikmete arv võimaldas R.-ile osa võtta avalikust elust, vii bida Tartus ja mujal ja anduda ajaloo-uuri misele. A.-st 1886 tegi ta kaastööd »Posti mehele« ja õhutas ka nooremaid EÜS-i liik meid toetama dr. K. A. Hermann'i (vt.) võitluses A. Grenzstein'iga (vt.). A. 1892 püüdis ta ühes oma kaaslastega päästa Eesti Kirjameeste Seltsi venesõbralise voolu (J. Kõrv j. t.) võimust ja valiti selle eesmärgiga a. 1893 seltsi eestseisuse liikmeks, kuid selts suleti s. a. Seda agaramalt töötas ta EÜS-i albumite (I–VII, 1888–1902) ja hiljemini ka rahvakalendri »Sirviluad« (1896–1907) toimetajana, olles ühtlasi mõlema väljaande viljakam kaastööline ja mõjukas virgutaja eesti ajaloo harrastamisele üliõpilaste keskel.